

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
av. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 29.

V Mariboru, dne 18. julija 1901.

Tečaj XXXV.

Kmetijske šole.

Naš kmet na Spodnjem Štajerskem je od države in dežele hudo zanemarjen. Tuintam se mu da v največji stiski kaka podpora, toda glavno sredstvo za njegov napredek, to so strokovne kmetijske šole, se mu trdovratno odrekajo. Naš kmet pač mora samo na Spodnjem Štajerskem pomagati vzdržati tri gimnazije v Mariboru, Ptuj in Celju, realko v Mariboru, eno učiteljsko v Mariboru, štiri meščanske šole in sicer dve v Mariboru, po eno v Ptuj in Celju, eno nemško vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru, a da bi se tudi našemu slovenskemu kmetu dala kaka strokovna šola, na to se nihče ne spomni. Tudi naš kmet sam udano plačuje šole, da se drugi stanovi izobražujejo, za svojo izobrazbo pa ne zahteva šol.

Po zadnjem izkazu imamo na Avstrijskem 19.565 ljudskih šol, 682 meščanskih šol, 187 trgovskih šol, 940 obrtnih šol, 83 učiteljskih, 190 gimnazij, 87 realk in 172 kmetijskih šol. Meščani, trgovci in obrtniki imajo torej mnogo več strokovnih šol nego kmetje, čeprav je število kmetijskega stanu mnogo večje. Ako imate kje kako zborovanje, bodisi političnega ali bralnega društva, bodisi kmetijske zadruge, ne zabite takrat v posebnem sklepu zahtevati tudi šol za svojo strokovno izobrazbo. Država in dežela dasta le tistemu kaj, ki glasno zahteva.

Vendar bi bilo lahkomišelnost in kratkovidno, zanašati se na državo in deželo. Posebno mi na Štajerskem dobro vemo, kako se poslušajo zahteve Slovencev. Tudi glede

šol velja geslo: Kmet, pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Toda kako si naj kmet sam pomaga? Poglejmo v druge dežele, kako v njih delajo. Tudi v drugih deželah nimajo samih državnih in deželnih šol. Rekli smo, da je v Avstriji vseh gospodarskih strokovnih šol 172. Toda od teh 172 gospodarskih šol jih plačuje država samo 7, dežele 52. Kdo pa plačuje druge šole? Občine jih plačujejo 8, zasebne osebe 7, društva pa 98. Največ šol vzdržujejo torej društva, kar je velikega pomena.

Pri nas na Spodnjem Štajerskem je veliko društev, toda žal, nobenega še nimamo, ki bi si stavilo nalogo, vzdrževati kedaj kako posebno koristno strokovno šolo. Vse se da doseči, toda podjetnosti je treba. Saj se lahko tudi glede šol začne z majhnim. Ustanovi naj se n. pr. takozvana zimsko šola, v kateri se poučujejo učenci le po zimi. Ta šola potrebuje le enega stalnega učitelja, vsa druga opravila bi za prvi čas lahko prevzeli drugi izobraženci. Šola tudi neobhodno ne potrebuje preskuševalnih posestev, ker se pouk vrši po zimi. V Avstriji se nahaja dandanašnji dan 63 takih zimskih šol, največ jih je seveda na Češkem. Vse take šole delujejo z izvrstnim uspehom.

Posebno do dveh stanov se obračamo, da pomoreta našemu kmetu do višje izobrazbe, namreč do duhovniškega in učiteljskega. Dandanes ko »Štajerc« in »Rodoljub« neprestano hujskata kmeta proti gospodom, naj ravno gospodje dejanski tudi v tem oziru pokažejo svojo ljubezen do kmečkega stanu.

Nemški nameni.

Nepoučeni ljudje mislijo, da mora vsak zaveden Slovenec na Spodnjem Štajerskem biti nasprotnik Nemcev. To pa je napačno mišljenje. Spodnještajerski Slovenci nikakor ne sovražimo Nemcev. Za to se tudi vidi, da pri mnogih volitvah gredo Slovenci in Nemci skupaj. Ampak resnica je, mi smo nasprotniki samo istih Nemcev, ki so sovražniki naše vere, našega jezika in naše avstrijske države. Žal, da je večina spodnještajerskih Nemcev v tem nam nasprotnem taboru.

Da se nahajajo med spodnještajerskimi Nemci nasprotniki naše vere, videlo se je v zadnjem času, ko se je začelo protestantsko gibanje. Mnogo meščanov in tržanov je zapustilo vero starih očetov ter se zapisalo v Lutrovo vero. Nemški časniki, ki jih vzdržujejo ti Nemci, pa so blatili katoliško vero in duhovništvo ter protestante povzdigovali v deveta nebesa.

Kaki nasprotniki našega jezika so mnogi izmed naših Nemcev, vidimo vsaki dan. Naš slovenski jezik podijo iz uradov in iz šol. Kjer pa ne morejo z lepega spraviti sovražnega jim slovenskega jezika iz šol, tam si zidajo samonemške šole. V tem se vidi ravno velikanska nestrpnost nekaterih spodnještajerskih Nemcev, da rajši žrtvujejo celo lepe denarne svote, nego bi pripustili, da se njihovi otroci izobražujejo v slovenskem jeziku. »Boj proti Slovincem« je razglasil na turnarskem shodu dr. Wolfhart kot geslo za spodnještajerske Nemce.

Listek.

Oče in sin.

Poslovenil Ivan V—uk.

Anton Morgun in njegov sin Daniel živela sta v majhni vasi; svojo majhno posestvo obdelovala sta pridno. Mati Daniela umrla je takoj po porodu. Ta udarec je britko občutil stari Morgun. Od sedaj je moral skrbeti še za majhnega otroka. Ko je Daniel postal večji in močnejši, pomagal je rad in pridno pri vsakemu delu. In tako je postal sčasoma desna roka pri hiši.

Kaka dva streljaja proč, stanovala je pridna vdova Lucija Sodobika. Njen mož umrl je pred nekolikimi leti za sušico ter zapustil nepreskrbljeno ženo s sedemletno hčerko Angelo. Z varčnostjo in pridnostjo ter s pomočjo sosed Morguna, prihranila si je toliko, da je zamogla sedaj brez skrbi živeti.

Svojo hčerko vzgojevala je v strahu božjem. Angela razvila se je kmalo v deklico, katera je bila ponos v okolici. Z Morgunovimi živeli ste v vedni složnosti in prijateljstvu. Drug družemo so pomagali iz stisk in nadlog; in ni čuda, da sta se mladi srca privadili tako, da sta bila kakor brat in sestra. Ta bratovska ljubezen izpremenila se je pozneje v vročo mladeniško; obljubovala sta si večno

zvestobo in ljubezen. Ker sta bila pa še oba mlada in Daniel ni bil vojaščine prost, ni bilo misliti na zakonsko zvezo. Pa tudi za to skrivno ljubezen napočili so temni dnevi.

Daniela so potrdili v vojake in sedaj je prišel čas, da vzame slovo od Angele in rojstnega kraja ter se poda daleč proč v mesto. Grenko je bilo slovo ljubečih src. Strastno se ga je oklenila Angela ter britko plakala in tudi Danielu stopile so solze v oči. Akoravno sam potreben tolažbe, tolažil je plakajočo deklico, katera se dolgo ni dala utolažiti; nazadnje se vendar premaga ter poljubi Daniela v slovo, rekoč:

«Idi v božjem imenu, ter služi zvesto cesarju in domovini in povrni se zdrav in vesel v naročje tvoje ljubeče Angele». Še jeden poljub in krepek objem in ločila sta se. Angela šla je v sobo ter jokala; Daniel pa je korakal zamišljen po prašni cesti v mesto.

Od sedaj hodila je Angela otožna okrog. Le kadar je dobila kakšno poročilo od Daniela, razjasnilo se ji je za trenutek blede obličje. Večkrat dvomila je o njegovi ljubezni: «bo li ostal zvest svoji oblubi», dejala je sama pri sebi.

Tako in jednako mislil si je tudi Daniel o Angeli.

Leta so potekla. Daniel je zopet doma pri očetu in ljubimki. Pa tudi sedaj so se mu začele staviti zapreke, katere je bilo z težavo odstraniti.

Ubožec ni opazil, da hodi njegov oče pogosto v vas k vdovi in tudi Angela tega ni opazila. Angelj ljubezni zmotil je oba, da nista zapazila črnih oblakov, kateri so se zbirali na njunima glavama.

Enkrat je omenil Daniel k očetu, da želi vzeti Angelo za ženo. Očetu se obraz zatemni in jezno zakriči — nad mladeničem: «Še imaš čas, čakaj!» potem se obrne in odide — k vdovi.

Daniel maje z glavo ter hoče to reč brez očeta izpeljati. Še ta večer se poda k župniku.

«Kaj prineseš dobrega moj sin?» nagovori ga duhovnik.

«Želim častitega nekaj vprašati, in le to vas prosim, da zamolčite vse mojemu očetu».

«Že prav! povej kaj ti teži srce!»

«Prosim častiti, rad bi Angelo, hčer vdove Sodobike poročil».

«Je li to vse?»

«Da, častitljivi», odgovori mladenič. «Še enkrat prosim, očetu ničesar omeniti».

«Hm, čudno!» mrmra župnik in piše. «In kedaj naj bo poroka?»

«V enem tednu».

* * *

So pa tudi med spodnještajerskimi Nemci nasprotniki naše avstrijske države. Zakaj se po naših mestih, trgih toliko slavi bivši nemški kancelar Bismark? Ker je hotel Avstrijo uničiti in jo združiti s Prusijo. Zakaj se pri nas razobešajo frankfurtarice? Ker so one znamenje združenja in edinosti vseh nemških dežel. Zakaj se pri nas s tako otročjo vestnostjo nosi modriž? Ker je to bila najbolj omiljena cvetlica bivšemu pruskemu kralju in nemškemu cesarju. Zakaj se nam vsiljuje tako predrzno povsodi nemški jezik? Ker hočejo ponemčiti slovenske dežele, da bi bile potem sposobne, da se izvijajo našemu, vse narode ljubečemu cesarju ter izročijo pruskemu, nemškemu cesarju.

Slovenci, pazite na one spodnještajerske Nemce, ki so sovražniki naše vere, našega jezika in našega cesarja ter se jih ogibajte vselej in povsod. S.

Politični ogled.

Deželni odbornik dr. Henrik Reicher je izstopil iz deželnega odbora. Nemški listi pišejo, da je izstopil samo iz zdravstvenih oziror, podrugod se pa sliši, da je dalo povod njegovemu izstopu nesporazumljenje z drugimi nemškimi deželnimi odborniki.

Volitve v deželne zборе se utegnejo vršiti po glasovih z Dunaja, meseca oktobra, in sicer v prvi polovici. Le na Češkem se ne ve, kaj storiti, ker češki deželni zbor se snide še na zborovanje meseca septembra in Čehi žele, da bi trajalo tisto zborovanje vsaj do polovice oktobra.

Državni zbor se snide baje v prvi polovici oktobra. Radi deželnozbornih volitev na Češkem bo imel nekoliko časa premor. Körber upa, da bo državni zbor tudi jeseni posloval redno in mirno ter da se reši proračun za l. 1902 brez viharjev.

V Solnogradu so odkrili spomenik cesarice Elizabete. Slavnostij, ki so bile velikanske, se je udeležil tudi cesar, ki je bil povsodi z navdušenjem sprejet.

Denarni polom v Nemčiji. Velika Lipska banka je propadla, ker je delniško društvo za sušenje drož v Kaslu, ki je imelo iz Lipske banke okoli 80 milijonov mark, ves denar ali poneverilo ali pa lahkomišelnost napravilo. Vseh tovarn in industrijskih podjetij, ki so poginile vsled poloma Lipske banke, je veliko. Samo v Lipsiji je prišlo vsled tega nad 30 tvrditk v konkurz. V Nemčiji je mnogo gnjilega. Toliko sleparstva svet že dolgo ni videl, kakor sedaj na Nemškem.

Komaj je Daniel odšel, že potrkata stari Morgun na vrata.

«O'—o! Bog te živi, Anton! Zelo me veseli, da me enkrat obišeš —», zakliče župnik, odpiraje mu vrata.

«Imam nekaj na srcu, častitljivi. Nekaj kar morebiti ni za mojo starost. Pa glavna reč je, da moj sin ničesar ne izve. Z jedno besedo, jaz se hočem ženiti —»

«No to ni nič posebnega. Res je, da že nisi več mlad, ter bi bilo boljše, ako bi skrbel za svojo dušo —. Zakaj pa hočeš sinu ženitev prikriti?»

«Po poroki hočem mu vse razodeti, le sedaj ne, prosim vas, le sedaj ne.»

«Naj ti bo!»

«Hvala lepa, častiti! Z bogom!»

«Potrpi, potrpi! Glavno reč si pa pozabil. Kako se imenuje nevesta?»

«Vdova Lucija Sobodika.»

Duhovnik maje začujeno z glavo in molče zapiše.

Nekega dne delal je Daniel sam na polju, ko prihitel Angela vsa zasopla k njemu.

«Oh, ljubi Daniel, kaj vse sem ravno prej ućakala!»

«Kaj pa ljuba?» vpraša na pol šaljivo na pol radovedno Daniel in oko mu zatemni. Kaj, ko bi oče izvedel o njegovi nakani, misli si mladenič.

Shod moravskih nemških katolikov se vrši v prihodnji jeseni v Olomucu. Čas za ta važni sestanek še ni določen, vrše se pa že obširne priprave. Iz skrajno nepovoljnih poročil, ki jih objavljajo dan za dnevom nemško-liberalna glasila, pa je posneti, da te priprave dobro napredujejo. Posebno značilna pa je opazka dunajske židinj, da prireditelji bodočega katoliškega shoda ne morejo dobiti nikakega predsednika temu shodu. Skrb dunajskih krivonoscev za moravske katolike je res vzgledna! Morda pa naprosi pripravljalni odbor Noskeja, Vrabca in Adlerja? Potrebne sposobnosti in gorečnosti za katol. stvar jim itak nihče ne more odreči!

Avstro-Ogerski poslanik v Vatikanu, grof Revertera je v ponedeljek ostavil svoje mesto, na katero se skoro gotovo ne povrne več. Mož se poda na Dunaj. Grof Revertera je dosegel starost 75 let in je upravljal posel poslanika pri sv. stolici od 29. oktobra 1888, torej skozi 13 let. Kot naslednik se imenuje v prvi vrsti grof Karol Kuefstein, ki je sedaj poslanik v Bonnu.

Sestanek treh vladarjev. Sredi mes. avgusta se snidejo blizu Moguncije nemški cesar Viljem, ruski car Nikolaj in angleški kralj Edvard. Prvi bo došel kot običajno k veliki vojaški paradi, car bo bival v gradu Wolfgarten pri Darmstadtu, kralj Edvard pa v Hornbergu, oba bota imela jednako daleč v Mongunjio. Ta sestanek pa je po mnenju merodajnih in tudi nemerodajnih politikov velike politiske važnosti. Važen sicer ni zaradi tega, ker ruski car pride na obisk nemškega cesarja, ampak ker pride tje tudi angleški kralj in se snide s carjem.

Preganjanje kristjanov na Koreji. Kolinskim listom prihaja iz Soeula naslednje skrajno tužno poročilo z dne 6. t. m., ki je hočemo tukaj na kratko omeniti: Na otoku Quelpart so se skozi deset dni vršili vroči boji mej katoliškimi misijonarji in njihovimi gojenci na jedni in mej ondotnim prebivalstvom na drugi strani. Petnajst sto domačinov ter 300 gojencev je padlo v boju. Guverner pravi, da so boja krivi misijonarski učenci (?), ker so davkarji z njih pomočjo pobirali pri prebivalstvu previsoke davke. To razume, kdor more. Ker sta padla v boju tudi dva francoska misijonarja, je odplula proti otoku jedna francoska vojna ladija. Našli so oba še pri življenju. Koreanska vlada je naročila uradništvu strogo (?) preiskavo in je odposlala na lice mesta nekaj vojaštva. — Iz tega poročila pa ni razvidno, ali je tu govor o novih nemirih, ali pa je to samo

zakasnjeno poročilo o zadnjih krvavih dogodkih. Bržkone bo prvo resnično, ker so prvokrat na pomoč došle ruske in angleške vojne ladije že odplule od otoka in je znova vzkipelo brezmejno sovraštvo domačinov napram kristjanom.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Drobne novice.) Obćinska volitev na Pesnici se je končala z zmago naših nasprotnikov. Nezaslišano je, kako so motili in zapeljevali nasprotniki naše volilce. Izmed naših sta bila voljena v odbor le dva. Prav po nemško so odhajali zmago. Kričali in vpili so, da je bila groza. Velike protipostavnosti so se godile pred volitvijo, istotako pri volitvi; zato so se Slovenci pritožili na namestništvo, da razveljavi celo volitev. Da so nekatere lačenpergarje lažje pridobili, dali so dva dni prej, 22. jun., prirediti na Pesnici takozvano «Sonnenwendfeier», pri kateri so, kakor nekdanj paganski Nemci, žgali kresove na čast nemškim malikom. Pozdravili so svoje malike tudi s kresom, ki je izražal besede: Heil und Sieg! Tudi pri tej priliki so strašno vpili, peli, pili, nazadnje pa so se še zbili «turnerji» in nemški študentje, da je tekla kri na čast nemškim malikom. To vam je res čudna olika nemška! Hvala Bogu, da smo poštteni, mirni Slovenci. — V mali občini Kaniži so imeli 10. julija obč. volitve, pri kateri so bili zopet zraven Jager, Gornik, Reininger in Ledinek. Seveda je pri tej volitvi zmagala zopet nemškutarija, katera že od nekdanj vlada v Kaniži. Bilo je v odboru do sedaj več naših mož, pa ker so se jim oči odprle še le tedaj, ko je bilo prepozno, so tokrat propadli. Smilijo se nam imenovani volilski priganjači (agitatorji), čisto se bodo zdelali. Koliko morajo vedno govoriti, koliko se prevoziti, pa še le ne gre vse tako, kakor si oni želijo — V goricah se nam kaže lepo, toda oglašajo se razne bolezni in — toča, ki je 12. julija v Vukovskem dolu in vrhu že napravila veliko škodo. Da streljanje pomaga, prepričujemo se tudi tukaj, ako so strelne postaje po četrt ure narazen razpostavljene. Kjer pa po cele pol ure ni strelne postaje, tam gotovo toča pobije.

V Hoćah. (Izlet.) Bralno in pevsko društvo »Maribor« je priredilo v nedeljo, dne 14. t. mes. izlet z veselico v oddaljeno in prijazno vasico Hoće. Da je vse hrepenelo po izletu, pokazala je množica občinstva, ki

«Ko grem po vodo», govori žalostno Angela, «zagledam pod jednim drevesom stati tvojega očeta in mojo mater. Držala sta se za roki ter se ljubezljivo pogledavala». Dekle začne jokati. «O Bog, kaj bo iz naju, ako se stara vzameta». Daniel jo tolaži: «Le na Boga zaupajva, bo že vse dobro izšlo».

Od sedaj sta opazovala očeta in mater na vseh potih.

* * *

Prišla je jesen in ž njo čas, ko se ljudje ženijo in možijo.

Tudi čas poroke za Danielovega očeta je prišel. Stari Morgun oblekel se je praznično ter hotel oditi v cerkev.

«Kam pa oče?» vpraša Daniel.

«K sosedu grem!»

«Dobro oče, jaz grem s teboj.»

«Idi sam, jaz ostanem doma», odgovori nevoljno starec, ter se preobleče.

Oba se vsedeta na klop ter molčita, le jezni pogledi, katere sta pošiljala drug drugemu, govorili so dovolj razločno, kaj se je godilo v prsih.

Čez nekaj časa vstane starec ter gre k studencu. Daniel ga molče spremlja; od studenca se napoti v klet, ali Daniel ga ne izpusti iz oči.

V kleti vpraša oče sina:

«Zakaj lažiš vedno za meno?»

«Rad bi videl, so li vsi sodi polni —» odgovori Daniel.

«Čuj Daniel, si li ti moj sin ali ne?»

«Oče, si li ti moj oče ali moj nasprotnik? Ti si že star, jaz pa še mlad. Zakaj mi jemlješ srečo; vedi, da ljubim Angelo hćer taiste, s katero se ti hočeš poročiti».

Molče zapusti starec klet in se napoti k Luciji.

«Čuj Lucija, jaz sem si premislil; midva se nemoreva poročiti. Pustiva srečo najnima otrokoma».

Solze polijejo ugledno ženo; prav govori, misli si sama pri sebi; boljše je, da se mladi ženijo, kakor stari. Potem si zbrše solze rekoč:

«Pridita danes z Danielom k meni!»

Zakaj se ni babica učila pisati?

Poslovenil Ivan V—uk.

Bilo je v nedeljo popoldan. Ne daleč od neke majhne vasiče stoji temen gozd in nekoliko na stran na majhnem homolcu se vidi že od daleč stara hišica. Da hišica ni zapušćena, pričajo lepo pobeljene stene in lepo sadno drevje okoli poslopja.

Pred vrati na klopici sedi, kakih 9 let star fantič ter piše šolsko nalogo. Od vasi

se je tako mnogoštevilno udeležila istega. Na kolodvoru so se zbrali izletniki, čakajoč vlaka, ki jih popelje v bližnjo vas Hoče. Med udeležniki je bilo lepo videti mlade in čile društvenike, ki so došli na kraj javno in neustrašeno z društvenimi znaki in čepicami, kar je obujalo med Slovenci zadovoljno veselje, a nasprotno marsikakemu nemurčku — kisel obraz.

Vlak je zapiskal in bili smo v Hočah. Kakor dolga proga se je vlekla množica ljudstva na prijazen vrt gostilne g. Gsellmana, ki je kazal že iz oddalja svojo prazniško lepoto, okrašen s slovenskimi trobojnicami. Vrt je bil hipoma zaseden, nato se je pričel vspeh veselice: na odru senčnatga vrta so udarjali marljivi tamburaši na svoja godala z vso dovršenostjo. Hvalevredni so tudi mladi pevci, ki so tako vstrajno in točno prednašali mile nam slovenske pesmi. Pozneje je še dohajalo vedno mnogo izletnikov, ki so se potrudili prisostvovati veselici, bodisi da so došli peš, s kolesi ali se pripeljali z vozovi.

Vse je bilo veselo in navdušeno, vse se je radovalo in razveseljevalo; zato se je čutil ondotni gospod Kapelan poklicanega, zahvaliti se prirediteljem kakor tudi vsem obiskovalcem te veselice in izleta. Stopil je na okrašen oder ter s svojo krepko in navdušeno besedo izrazil veselje nad tako obilno udeležbo izleta v Hoče. Zahvalil se je gosp. predsedniku društva, kakor vsem prirediteljem in izletnikom za ta tako sijajen obisk in končno vroče povdarjal ter prosil: »Pridite, pridite še!« Napil je društvu z »živio« klici. Nato je vstal predsednik društva gosp. dr. Pipuš, ki je v kratkem pa jedrnatem svojem govoru povdarjal, da je društvo rade volje prihitelo k slovenskim sosedom hočkim, da se tu razvedri in ob enem razveseli tudi Hočane. Ne smete pa — rekel je govornik — pričakovati od nas kake velike posebnosti. Zadovoljite se s tem, kar smo vam priredili, saj upam, da se zopet kmalu snidemo in tedaj hočemo proslaviti bolj veličastno in veselo enak izlet k vam, hočkim Slovencem, ki nas vedno tako uljudno in prijazno sprejmete. Govor končal je z besedami: »Bog živi vrle Hočane!« Nato zadonele so zdravice.

Pevci in tamburaši so nas zabavali vrstoma; šaljiva pošta je povzročala obilo smeha, radovednosti in šale. — Proti 7. uri odpeljalo se je nekaj izletnikov, kateri so pripomogli do prostora drugim, ki so morali dotlej stati.

Jelo se je že mračiti in prikazovale so se svetle zvezdice, ko je v sobah in na vrtu

vse veselja rajalo. A prišel je tudi za nas čas odhoda nazaj v Maribor. Morali smo oditi. Na kolodvoru zapeli smo še nekaj slovenskih pesmij — potem pa hajd' v Maribor! Neradi smo se vrnili, a z zavestjo, da se zopet kmalu snidemo, udali smo se tej zahtevi. Večkratni krepki klici iz vlaka: »Z Bogom Hoče!« potrjevali so zadovoljnost veselo se vračajočih izletnikov iz Hoč.

—N.

Narodna veselica pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. Sijajno za naše razmere je uspela veselica tukajšnjega bralnega društva združena s Ciril-Metodovo svečanostjo ob drugi obletnici dne 7. julija t. l.

Na predvečer so ob milem pritkavanju zvonov grmeli topiči, na daleč okrog je zažarel veliki kres v obliki križa in zažigali so se visokoteči raketi, ki so spreminjali temno noč v čarobno podnebje. Zraven so se glasile narodne in nabožne pesmi, da ne zabimo omeniti tudi Ciril-Metodove pesmi.

Za drugi dan pa so bili zasebni prostori znanega rodoljuba Jože Krambergerja veliko premali, da bi imeli vsi gostje, tuji in domači, v njih prostora dovolj. Med prvimi omenjamo vrle, s svojim prikupljivim vedenjem občno pozornost vzbujajoče križovske fante, kakor tudi goste od Sv. Benedikta, Sv. Lenarta in iz Apač. Domačinov pa je bilo toliko, kakor še do zdaj nikoli. Za vsem je bilo okoli dvestopetdeset udeležencev. Ko so se gostje pozdravili, je najprej poročal odbor, oziroma predsednik, knjižničar, tajnik in blagajničar.

Posnamimo nekaj statističnih poročil, kar bi vtegnilo zanimati. V drugem upravnem letu je knjižica premogla 608 knjig in zvezkov v 500 številkah in sicer 71 knjig nabožne vsebine v 35 številih, 389 knjig pripovednega-leposlovnega zadržka v 329 št., 48 zgodovinskih-geografskih knjig v 40 št., 38 knjig gospodarske vsebine v 27 št., 18 prirodoopisnih knjig v 1 št., 5 modrosloveskih knjig v 4 št., 18 različne vsebine v 15 št. in 21 vezanih časnikov (Slov. Gospodar in Kmetovalec) v ravno tolikih številih. Društvo je povrh še naročeno na sledeče časopise: »Slov. Gospodar« v 5 iztisih, Dom in Svet, Vrtec, Angeljček, Kmetovalec, Cvetje, Domo-ljub in na knjige družbe sv. Mohora, kakor na Slovensko Matico. Tudi »Südst. Presse« ponuja neki ud na razpolago. V teku družega upravnega leta se je sposodilo 1277 knjig, oziroma zvezkov in časopisov, ter se je od teh prebralo 1173.

Bila je to šesta veselica v dvoletnem obstanku bralnega društva. Pri vsaki druš-

veni zabavi se je podala občinstvu ena ali več gledaliških iger, trikrat je povišala veselje in narodno zavest milo zvoneča godba, navadno pa vselej ljubko petje, pri zadnjem zabavnem večeru tudi lepi moški zbor sv. križevskih vrlih gostov. Društvene veselice se ne prirejajo več v gostilnah, marveč v zasebnih prostorih, da nas ne motijo neljubo kaki nepoklicani vinjeni gostje in da se ne služi živinskemu popivanju, marveč zvišeni nalogi bralnega društva, ki naj društvenike poučuje in vzbuja. — To iz poročila tajnika in blagajnika.

Na to povzame besedo č. g. F. M. od Sv. B. kot slavnostni govornik v čast sv. bratoma Cirilu in Metodu. Kakor ni drugače od njega pričakovati, se je znebil svoje naloge, koje je iz posebne ljubeznjivosti v zadnjem času sprejel, prav izborno. Vero in rodni jezik sta ljubila sv. brata in v tem sta nam vzgled zapustila, to je bila vodilna misel govora. Prav umetno je vpletel, kako močno se je pač ogibati onega novejšega časnika pisanega v slovenskem jeziku, ki grdi vero in materni jezik.

Kar je občinstvo še posebej vabilo k veselici, to je bil napovedani šaljivi srečolov broječ 170 dobitkov. Razni prikladni in neprikladni, tudi smešni dobitki so vzbujali veliko veselje in smeha dovolj. — Na večer so se vprizorile igrice »Krivica in dobrota« in »Kmet Herod«, ki so se, zlasti druga, prav dobro rešile. Med posameznimi točkami pa se je glasila znana narodna godba in ženski pevski zbor pomešan z moškimi.

Veselje vsled dobro obnesle se veselice bi bilo gotovo neskaljeno, ako bi se ne razširila bliskoma vest, da so bili dragi nam gostje od Sv. Križa na Murskem polju na svojem povratu napadeni od nekih lopovskih pobalinov, kateri hudobni čin obsoja najostreje in močno obžaluje ne le odbor bralnega društva, marveč vsi vdeleženci veselice. Sicer pa smo tem hudobnežem že na sledu. Boga hvalimo, da ni nobeden teh neolikancev ud našega društva, marveč so udje pijane in zdivjane pobalinske druhal, ki bralnega društva nikakor ne bo spravila iz ravnotežja, marveč njih grdo obnašanje jih bo spravilo — v luknjo.

Slednjič pa storimo prijetno dolžnost, ko se tem potom zahvalimo prav pristrčno vsem veledušnim duhovnim in posvetnim gospodom, pokroviteljem in dobrotnikom našega bralnega društva na njihovi naklonjenosti in dejanski pomoči, kakor visokorodn. g. dvornemu svetovalcu Šumanu, preč. gosp.

sem čuje se petje veseljakov, kateri svoj težko prislužen denar zapravljajo. Globok vzdihljaj prikrade se dečku iz prsi in željno gleda na vasico, iz katere se sliši petje.

Med tem pride dečkova babica iz hiše in ko zagleda dečka, stopijo ji solze v oči.

»Ubogi deček« mrmra polglasno ter mu gladi lase. »Niti danes na dan Gospodov ti ne dajo miru«.

Deček se otožno ozre po babici.

»Moj Bog«, toži dalje starka, »kaj vse se dandanes od otrok ne zahteva?! Ne znam pisati ne čitati in vendar sem doživela sivo starost. Zakaj li je za kmetske otroke ta učenost?«

Deček jo začuden pogleda: »Vi neznate pisati, babica?«

»Ne, drago dete«, odgovori babica.

Nekaj časa oba molčita.

»Ali še ni bilo tedaj, ko ste še majhni bili, šole in učiteljev?« vpraša radovedni vnuk.

»Seveda, da je to vse bilo«, odvrne babica. »Jednega učitelja smo imeli; pa še kakšnega? Deset božjih zapovedi in drugih naukov nas je učil tako izvrstno, da je ka-tehet, kadar nas je skušal, podobice delil. O to je bil učitelj, da malo takšnih. Da se pa nisem pisati učila, bil je še drugi vzrok«.

Deček ni skoraj dihali upal, tako zvesto je poslušal babičino pripovedovanje.

»Da ne znam pisati, imam se zahvaliti mojej materi, Bog jej daj nebesa; ona tudi ni znala in ravno to jo je enkrat rešilo iz nevarnosti:«

Ko se je moja mati možila, živela sta z možem od začetka zelo revno. Oba sta se trudila od zore do mraka, da sta si prislužila vsakdanji kruh. Necega dne šla je v gozd po drva in ravno tedaj bilo ji je zelo hudo pri srcu. Britko je začela plakati.

Naenkrat stoji gospod v lovski obleki in s petelinovim perjem za klobukom pred njo.

Zakaj plakaš tako, da bi se te lahko kamen usmilil, vpraša gospod in ko mu ona potoži svojo revščino, se nasmeje in reče: Iz te nadloge ti hočem pomagati, hočem te storiti bogato, da lahko celo življenje brez skrbi živiš. Na to izvleče iz žepa rudečo knjižico in svinčnik ter poda oboje materi: Tu sem se podpiši! v tej knjižici je že mnogo podpisanih, katerim sem že pomagal.

Moja mati prime z veseljem knjigo, ker pa ni znala pisati, naredi samo križ.

Naenkrat postane knjiga v njeni roki žgeča kakor ogenj. S krikom vrže jo na tla in knjiga se takoj spremeni v pepel, tuje

pa je izginil. Mojo mater spreleti mraz in naglo je zbežala domov ter ni dolgo mogla besedice izpregovoriti —.

»Kedo pa je bil ta tujec«, vpraša radovedno deček.

Babica se prekrži in reče:

»Ta tujec ni bil nigdo drugi kakor hudobni duh sam. Križec, katerega je naredila v knjižico, rešil je njeno dušo pogubljenja. In tako je sklenila, da nobeden njenih otrok ne sme pisati znati. In ako bi bilo po mojem, se tudi ti ne bi smel tega rokodelstva učiti, ali sedaj je drugače, kakor v starih dobrih časih«.

Tako je pripovedovala babica ter poslala staremu času globok vzdihljaj. Tudi deček je vzdihnil. V njegovem srcu se je vzbudila želja, zakaj ni jedno stoletje prej rojen ter bi najrajši vrgel tablico po hribčku, da bi se na koščke razdrobila.

Strah pred strogim očetom odvrnil ga je tega naklepa.

Hvala Bogu, da takih nespametnih babic ni več na svetu!

Smešničar.

Nenasiten. Gost: »Natakar, plačat!« Natakar: »Imate juho, meso, telečjo pečenko s salato, morebiti še kaj?« Gost: »Da, grozen glad!«

župniku Kukovecu, našima rojakoma, kakor drugim, pa tudi za lepe, mnogoštevilne dobitke vsem darovalcem iskrena zahvala!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slov. kat. pol. društvo za gornjegrajski okraj s sedežem na Rečici priredi javen shod v nedeljo dne 21. julija 1901 ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih g. Franca Štiglica p. d. Prislana na Rečici. Vspored: 1. Pozdrav, govori predsednik g. Ivan Matek, p. d. Rajnekar; 2. O našem društvu, govori č. g. Franč. Leške; 3. O liberalizmu, govori g. Jožef Gostinčar; 4. O našem političnem položaju poroča svojim volilcem preč. g. dekan Jožef Žičkar, državni in deželni poslanec; 5. Resolucije; 6. Zapisovanje novih udov in slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor. — Shod se vrši pri vsakem vremenu. Poslanci dobro došli.

Okrajnim zdravnikom za Sv. Jurij ob Ščavnici je začasno imenovan g. dr. Leon Kreft s sedežem v Gornji Radgoni.

Imenovanje. Sodni tajnik Alojzij Doxat v Celju imenovan je deželno-sodnim svetnikom in prevzame vodstvo okrajnega sodišča v Ljutomeru; sodni adjunkt v Ljutomeru dr. Josip pl. Ducar pa je imenovan deželno-sodnim tajnikom in pride v Celje.

Športno društvo Maribor je priredilo zadnjo soboto dne 13. julija prvi društveni koncert. Jako izbrano poslušalstvo je pazno poslušalo krasno petje ter z gromovitim ploskanjem izražalo svojo zahvalo. Posebno so bili navdušeno sprejeti solospjevi, peterospjevi in četverspevi. Slavnostni govor je imel g. dr. Ivan Glaser. Po koncertu se je razvila živahna prosta zabava, najprej v vrtu potem pa v mali dvorani. Dobro vspeli večer je povzdignil ugled marljivega športnega društva.

Liberalno kmečko društ. za Gornji-grad pridobiva novih udov na čuden način. Tako so baje pridobili nekega posestnika na Čreti s tem, da so mu obljubili rezalni stroj za 20 K, če pristopi k liberalcem.

Slovenski abiturijentje v Mariboru priredé veselico v soboto, dne 27. julija t. l. na vrtu »Narodnega doma« v Mariboru. Pri koncertu in plesu svira sl. veteranska godba. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Za osebo 1 K, za obitelj (3 osebe) 2 K 40 v, za dijake 20 v. Blagajna se odpre v soboto dne 27. julija ob 6. uri zvečer. O slabem vremenu se vrši veselica v veliki dvorani »Narodnega doma«. Ker je čisti dobiček namenjen za Prešernov spomenik, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Dravska dolina v Lehen! Dne 4. avg. je v Lehnu I. občni zbor na novo ustanovljene ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metod za Sv. Lovrenc in okolico. Natančneje vspešne se objavimo. Pričakujejo se rodoljubne Slovenke in Slovenci iz cele dravske doline od Maribora do Dravograda. Na svidenje!

Na vsučilišču v Gradcu je bil dne 13. t. m. promoviran doktorjem prava gosp. Ljudevit Brence, c. kr. praktikant pri finančnem ravnateljstvu v Celovcu. Čestitamo!

Nova sv. maša. Opozarjajo nas, da g. Makso Goričar ne bo daroval prve sv. maše v Braslovčah, ampak dne 11. avgusta v Mozirju.

Glavni tajnik štajerske kmetijske družbe cesarski svetnik Fried. Müller je stopil v pokoj. Z Bogom! Mož se slovenski ni znal!

Dvobarvni klinček je poslala kot ne navadno posebnost nežna roka našemu uredništvu. Iz enolistnega stebelca je pognal dvojni cvet, eden popolnoma rdeč, drugi pa bel. Oba cveta sta razvita. Utrgan je klinček na vrtu g. nadučitelja Majcena v Lehnu.

Skupnega romanja v Lurd, ki so ga pripravljali Hrvati in Slovenci, letos ne bo, ker se je oglasilo premalo udeležnikov.

Gospodarska zveza priredi letos v Ljubljani dva poučna tečaja. Prvi se bo vršil od 4.—10. avgusta, drugi v mesecu decembru. Predavalo se bo o knjigovodstvu kmetijskih zadrug ter ponovil nauk o poslovanju hranilnic in posojilnic. Kdor se hoče udeležiti tečaja, zglasiti se mora pri Gospodarski zvezi v Ljubljani ali pismeno ali ustmeno. Za stanovanje udeležencev bo, če se želi, skrbela zveza, druge stroške bo moral nositi vsak sam.

Umrl je 12. t. mes. v Slivnici pri Mariboru znani Janez Retschnigg. Zadel ga je kap, in našli so ga mrtvega. Bil je velik neprijatelj katoliške cerkve, duhovnikov in Slovencev. Bodi mu odpuščeno in zemljica lahka!

Iz šole. Gdčna Cecilija Tržan, učiteljica, v Zrečah, preseli se k šoli v Čadramljah; v Zrečah pa dne 15. julija nastopi učiteljsko službo letos izsolana gdčna Amalija Tribnik. Gdč. Antonija Valenčič, učiteljica na Stranica, je zavaljo boleznii dobila dopust za štiri mesece.

Celjskim Nemcem se je slavnost v mestnem parku tako dopadla, da nameravajo narediti v kratkem takozvani »Sommerausflug« na deželo, in sicer proti Št. Jurju n. j. ž. To pa tako skrbno prikrivajo, kakor bi imeli slabo vest ali nameravali kaj prepovedanega delati, in bi se njim bilo bati kazni. No mi vam samo svetujemo, da ne boste niti najmanje izzivali ali hujskali. Naše ljudstvo se ne pusti več zasmehovati in teptati, kakor nekda. . . Ti časi so minili!

Nesreče. Iz Celja nam pišejo: V zadnjem času so se pripetile tri nezgode pri nas. V Gaberji padel je pod štiriuprežni voz neki solar. Konji in voz šli so preko njega, ne da bi ga bilo to kaj poškodovalo. Pač pa je pri padcu priletel na neki kamen ter se na glavi precej ranil. — Neki kolesar je malo pozneje prevrgel nekega 10 letnega dečka in ga poškodoval. Ravno isti dan pa je v mestu drugi kolesar nevarno poškodoval nekega starega moža, katerega so morali odnesti v bolnišnico.

Pri Sv. Kunigundi na Pohorju bo tamošnja šola zanaprej imela dva razreda v novem poslopju, ki je sedaj stavijo. Razven tega imajo šolo v okolici Resnik; dozda je tje hodil učitelj g. učitelj od Sv. Kunigunde; letos se je ondi postavilo novo poslopje in dobili bodo lastnega učitelja. Tudi okolica Padeškirh si želi posebno šolo pri Lipi. Torej dve, oziroma tri samostalne šole v področju jedne župnije, ki šteje okoli 1700 prebivalcev. — Minolo nedeljo je ondi začela poslovati »Hranilnica in posojilnica«, a prva dobiva toliko denarja, da ga druga skoro da ne more razpečavati. Za sedaj manjka še občutljivo potrebna pošta, pa upajo, da se bo stara šola pripravila za novo pošto. Te samo začrtane razmere pač glasno hvalijo napredovanje hvalevrednega ljudstva pri Sv. Kunigundi na Pohorju.

Neurje je hudo razsajalo na Zdolah pri Kozjem dne 12. julija ob 7. uri zvečer. Neurje s črno-sivimi oblaki se je privalilo od severno-izhodne strani nad nas in naša polja in mislili smo, da v nekaj minutah bode ves naš up in trud uničen, ker bliskalo, hropelo in grmelo je tako, da je bila groza. Pa Bog se nas je usmilil, da so srečno črno-belozatemneli oblaki preko nas odjadrali proti južno-zapadni strani. Le tuintam je padlo kakšno babje pšeno. Dne 13. jul. pa je zopet bil straha poln. Že ob 2. uri popoldan je jeló hudo bliskati in treskati, da je bilo gorje in zatem se je vlila močna ploha. Celo popoldan se je grmeló. Ljubi Bog, usmili se nas in prizanesi nam še nadalje!

V poštno hranilnico se je meseca junija vložilo po državi 1.665.789 krat v skupnem znesku za 445.676.679 K 26 h, od

ttega na Štajer. 86.509 krat za 13.920.729 K 11 h; izvzelo se je pa 460.423 krat za 437.990.202 K 41 h, od tega po Štajerskem 13.967 krat za 6.813.558 K 19 h. Dne 30. junija je poštnohranilnična blagajnica varovala čistih 323.213.036 K 79 h. Hranilnica posluje od dne 12. januarja 1883.

Kres sv. Mohorja in Fortunata. Na Zdolah pri Kozjem so napravili mladeniči na predvečer sv. Mohorja in Fortunata dne 11. julija velik kres, med katerim so pokali možnarji, da je bilo veselje, akoravno je hudo deževalo. Pa krščanski mladeniči se niso ustrašili dežja, ampak so pokazali, da za sv. Cirilom in Metodom sta še druga dva slovanska apostola in sicer sv. Mohor in Fortunat, ki tudi zaslužita, da jima verno slovensko ljudstvo zažiga na predvečer njiju godu kresove v čast. Prvi so to pokazali menda letos zdolski mladeniči, kar pa ni bilo po volji nekemu tukajšnjemu sitnežu. Oh, ti ljubi nevednež, ali neveš, da tudi sv. Mohor in Fortunat sta hodila po naši zemlji in deželi in prižigala luč sv. vere in v spomin na to so zdolski mladeniči zažgali kres. In še dandanašnji hodita sv. Mohor in Fortunat med nami in nas poučujeta po knjigah, izdanih od dične družbe sv. Mohorja v Celovcu, katere ud bi moral biti vsaki katoliški Slovenec.

Romarski vlak na Brezje bode vozil dne 6. avgusta 1901. Iz Maribora stane tje in nazaj II. razred 7 gld. 86 kr., III. razred 5 gld. 6 kr. Vozni listki se dobe v tiskarni sv. Cirila za tje in nazaj.

Občine in domovinska pravica. Mariborsko okrajno glavarstvo opozarja občinske predstojnike na nekatere važne točke domovinskopravne postave. Kdor je prebival deset let (nazaj računati se sme do l. 1891) nepretrgoma v občini, še s tem ni dobil v njej domovinske pravice. Ampak on mora izrečno prošiti ali pismeno ali pa ustmeno (v tem slučaju mora občinski urad ustmeno prošnjo zapisati), da se mu da domovinska pravica. Zanj pa lahko prosi tudi, in prošnja se mora vsprejeti, občina, v katero je bil dosedaj pristojen. Ako dokaže desetletno nepretrgano bivanje v občini, mora se mu dati domovinska pravica. Vse listnine, ki so zraven prošnje potrebne, so koleka proste.

V Petrovčah pri Celju je zborovalo dne 14. t. m. v prostorih g. Ježovnika ondotno bralno in gospodarsko društvo. Gosp. predsednik Koren je otvoril zborovanje ter dal besedo g. prefektu A. P. Korošču iz Maribora. Ta je razpravljaj o potrebi stanovske izobrazbe. Kakor vsak stan, se mora tudi kmetijski stan za svoja stanovska opravila še posebej izobraževati. Spodnještajerski kmetje morajo zahtevati povsodi slovenskih kmetijskih šol od države in dežele. Pa tudi društva bodo morala gledati, da se po njih ustanovijo in vzdržujejo vsaj polletne kmetijske šole, kakoršnih je že obilo na Češkem. Ne z orožjem, kakor za časa kmetskega upora v 16. stoletju, ampak z izobrazbo se bodo kmetje lahko znebili jarma, ki jih sedaj tlačí. — Pevski zbor pod večjim voditeljem g. Goršekom nas je razveseljeval s prelepim petjem. Po volitvi novega odbora se je vršila šaljiva tombola v korist društva.

V Celju v Narodnem domu se je vršil zadnjo nedeljo dne 14. t. m. vrtni koncert. Svirala je slavna narodna godba celjska pod osebnim vodstvom g. kapelnika Koruna. Celjska narodna godba se lahko meri z vsako koncertno godbo. Koncert je bil dobro obiskan in zabava na vrtu živahna. Ker je prišel nepoklican tudi neki nemški komi poslušat lepe godbe, pokazala so se mu vrata in bil je lep mir.

Od Sv. Urbana pri Ptuj. Spreminol je dne 2. julija s svojega doma prevzitar Franc Leonhard iz občine Levanjci in se do 14. julija ni izvedlo ničesar o njem, kam je izginil. Med tem časom, dne 6. julija, pa je našlo neko dekle v Hrastju pri Zavrču na bukovem drevesu obešenega, njim tamkaj

neznane človeka, in so ga tudi kot takšnega pokopali. Dognalo se je do sedaj po popisu osebe in obleke, da bi bil tisti obešenec ta Franc Leonhard, kateri je tukaj dne 2. jul. spreminol. Vzrok, da je odšel od doma in si končal življenje, je do sedaj neznan.

Kot pravna praktikanta sta vstopila pri tukajšnjem sodišču absolvirana graška jurista gg. Žiher in Vuk.

„Domovina“ hvali barona Rokitskega! Iz peresa deželnega poslanca smo dobile te le vrstice: V številki 53. je celjska »Domovina« dne 12. julija t. l. objavila članek »Zadolžitev kmečkega stanu«. V tem spisu se hvali »bauernbund« in baron Rokitski. Mogoče je, da pisec goji posebne simpatije za oboje; večina nemških kmetov pa je drugega mnenja ter ne mara niti »bauernbunda«, niti zgovornega barona! Nemški kmetje so pač o preteklosti baronovi in o namerah »bauernbunda« dosti bolje poučeni, nego marsikateri slovenski gospod. Nemškemu kmetu nič ne imponira baronov nastop, če tudi obleče kmečko obleko; nemški kmet dobro vé, da dela gospod le z besedami, da si je osnoval g. baron društvo za kmete, ker se mu je to za njegovo osebo zdelo potrebno in koristno. Ko bi se bilo baronu posrečilo, da bi bil mogel postati pri kaki drugi stranki uplivna, merodajna oseba, bi danes ne bilo »bauernbunda«, bi se aristokrat Rokitski ne ponujal za voditelja nemškemu štajerskim kmetom. Kdor se hoče o delovanju, o preteklosti barona Rokitskega-a podučiti, in to je dolžnost v prvi vrsti vsakega žurnalista, — naj prebere knjižico: »Ungleiches Mass«, eine polit. Studie von A. Pfannl, Wien 1900, im Selbstverlage des Verfassers, Wien XIII, Iheringasse 29. Iz te knjižice se razvidi, kako dela baron za kmeta »z glavo in srcem«! Gospodje dopisniki in časnikarji! Mislimo vendar trezno in tako tudi pišimo za ljudstvo! Ne smešimo in ne pobijajmo se sami; to opravijo v zadostni meri naši nasprotniki!

Ljutomerske novice. V občinski seji dne 11. julija 1901 sklenila je nemška večina, da se ima upeljati na tukajšnji nemški (šulferajnski) šoli slovenski jezik kot učni predmet. Naša, to nemško šolo obiskujoča večinoma viničarska deca učila se bo torej slovenski jezik v nemščini! Čudna so pota! V zvezi s tem sklepom stoji nadaljni sklep, da se ima torej Ljutomer izšolati iz okrožja Franc Jožefove šole in da bo občina prosila pri pristojnih oblastvih za to izšolanje. O tem bomo pa še prihodnjič več poročali. — Dobili smo tudi novega sodnika v osebi c. kr. sodnega svetnika g. Doxat-a! Prijetna in prijazna prikazen! Od blizu ga opazovati še nismo imeli prilike, ker običuje le v nemški družini. Želimo, da bi zahajal tudi v našo slovensko družino, da nas natančneje spozna. G. svetnik Doxat je sodnik za v njegovem okraju živečih 13.000 Slovencev in le okoli 500 Nemcev. Sugestija je dandanes mogočen faktor, katerega se vsaki človek vedno niti ne zaveda. Ako bo občeval le z Nemci, bomo morali verovati, da je v marsikateri zadevi le enostransko podučen in mi ne bi radi zgubili pri tem njegove družine, ker je naš sodnik ravno tako kakor sodnik njegovih nemških prijateljev.

Ciril in Metodovo slavnost so obhajali tudi šentiljski mladeniči pri Mariboru ob robu nemške meje. Sv. apostoloma na čast razsvetljevali so višje gore kresovi, razlegalo se je na daleč slovensko petje in gromeli so topiči. Ker je nam za to nedeljo zavoljo nekaterih ovir veselica izostala, udeležili smo se v tem večjem številu sv. spovedi, in sv. apostoloma na čast sprejeli v obilnem številu v nedeljo 7. julija med sv. mašo sv. obhajilo. Tako je prav, mladeniči! Kažite, da čutite še versko-narodno v svojih srcih, drugim pa kličem, posnemajte jih!

Denar štajerskih kmetov. Štajerski deželni zbor je odboru za prireditve nemškega Sängerbundfesta v Gradcu dovolil podpore 10.000 K. Tako se ravna s težko

prisluženim denarjem! Dajejo ga za nemške veselice. Da pa bi se uravnala Pesnica, Dravinja, Mislinja, za to nimajo denarja. Ubogi stanovi morajo škodo in bedo trpeti, gospodi pa se daje za veselice 10.000 K. Poslanci Ornig, Lenko, Stallner, ki vas Štajerc obožava kot kmetijske prijatelje, kaj rečete k temu?

Iz Velenja se nam piše, da je trška občina Velenje mnogozaslužnega moža, svojega mnogoletnega župana g. Vinka Ježovnik na predlog g. Antona Rotnika za njegove neprecenljive zasluge, katere si je stekel s svojim mirnim in neumornim delovanjem v prid in blagor občine, enoglasno imenovala svojim častnim občanom. — Mož, kateri si je s svojim ljubeznivim postopanjem ne samo v naši občini, ampak tudi izven občine nabral mnogobrojnih zaslug, zasluži pač res tako častno priznanje. Bog ga ohrani še mnoga leta!

Iz Sv. Vida pri Ptuj. Pobrežani, sedaj ko se Vam za srenjski odbor volitve bližajo, Vam vse sosedne občine kličemo in Vas opominjamo: zbirajte svoje moči, podučite nevedne svoje občane in zedinite se in ne dajte se po nemškutarjih premotiti, da bi jih spet volili. Vaš dosedanji predstavnik F. Š. vedno trdi, da v Pobrežju ni niti enega moža, ki bi bil zmožen predstojniške časti, razven njega. Možje, pokažite, da to ni res. Volite zopet one možje, ki ste jih volili dne 31. januarja t. l., samo glejte, da bode Vaša druga zmagala še slavnejša nego je bila prva; to Vam vse sosedne občine iz srca privoščimo. Kadar pa bode častno zmago dosegli, potem pa pokažite svoje zmožnosti »nemškim« gospodom, da Vas ne bodo več zasramovali, ampak da njim bodo zavoljo Vaše zmožnosti hlače trepetale.

Iz drugih krajev.

V Mirni pri Trebnjem na Dolenjskem se je obesil dne 23. junija učenec ponavljalne šole Alojzij Gracar. Vzrok samomora je bila njegova slaboumnost. Bil je z doma dobro vzgojen, a učil se je zelo težko in je bil vedno klavernega obraza. Liberalni listi so prinesli hudobno vest, da se je fant obesil zaradi strahu pred katehetom, toda kranjski listi so morali prinesiti že popravek, ker je ta trditev neutemeljena in popolnoma zlagana.

Očeta in mater umoril je kakor se iz Würzburga poroča, v Desselbachu neki Sebastijan Hermann. Sin je materi prerezal vrat, očeta pa zaklal.

Kraljica — rešiteljica življenja. Kakor londonski list »Daily Mail« iz Lizabone poroča, rešila je kraljica Amalija dvema človekoma, ki sta bila v nevarnosti, da se utopita, življenje. Sprehajajoč se na morskem bregu pri Caseaes, je videla, kako se je ladja prevrnila, skočila je v vodo ter rešila oba, da nista utonila.

Čudna ženitev. V španskem mestu Cermci se je dogodil čuden in povsem neverjeten slučaj ženitev. Dve dobri prijateljici, Marcela Gracis in Goliza Lancher sta stopili v zakon — med seboj. V ta namen se je Goliza oblekla v možko obleko in je s krivimi pismi prevarila duhovnika, da jih je poročil. Pozneje pa je bilo to sleparstvo razkrito . . . če le vse skup ni — izmišljeno!

Šola za zločince. Iz Neapolja je došla uprav neverjetna vest, da so razkrili v bližnji vasi Fourigotti celo šolo za zločince, katera je imela svoje učitelje in ravnatelja. Vsi so dobivali redno plačo ter so poučevali v prvi vrsti svoje učence, kako treba krasti. Neubogljive dijake so tudi kaznovali. Pred kratkim je pretepel neki učitelj prav neusmiljeno svojega učenca; ta pa se je maščeval nad njim s tem, da je izdal vso šolo zločincev. Sedaj je že vsa družba v ječi.

Kaj delajo naprednjaki drugod. V Marseillu na Francoskem so hoteli na-

predni liberalci vdreti v cerkev ob veliki slovesnosti, da bi jo onemogočili. K sreči so cerkveni predstojniki izvedeli za to namero prej in so zaprli vrata. Ko se je služba Božja končala, so naprednjaki pobožnemu ljudstvu žvižgali. V Villanovi na Španskem ni hotel napreden učitelj peljati otrok k procesiji sv. R. T. Ker se je temu uprl tamošnji župnik, šel je učitelj na njegov dom ter ga z nožem umoril. — V Devain-u na Francoskem je liberalno županstvo škofu prepovedalo birmovati. Taki so liberalci! Kar delajo zdaj po Francoskem in Španskem, to bodo delali danes leto pri nas, ako jim pustimo, da bo njih veljala. Zatorej na noge, možje, ki ste naše stranke.

Svojo ženo ustrelil je v Zoljanah na Hrvatskem podjetnik del v gozdu, Dragotin Svetličič vsled neprevidnega ravnanja z orožjem. Svoj nabiti revolver je namreč pregledoval v sobi, kjer mu je bila tudi soproga Eva. Vsled nepažnje se mu je revolver sprožil in zadelo je nesrečno ženo, ki se je zgrudila mrtva na tla na licu mesta.

Društvene zadeve.

Za mariborsko slovensko šolo je nabral č. g. kapelan Alojzij Musi v Ljubnem 10 K, katere so darovale sledeči: Franc Kolenc p. d. Jerman, Franc Lichtenegger, Anton First, Hribernik Franc p. d. Lah, Jože Valte p. d. Peter na Klanci, Anton Maček, Nace Stermecki, Martin Juvan p. d. Marčnik in Fr. Juvan p. d. Tona. Živeli!

Za dijaško kuhinjo so darovali č. g. Pavel Rath, župnik v Šentilju pod Turjakom 10 K, g. Štefan Rojnik, uradnik pri c. kr. namestništvu v Gradcu 6 K in gospa Alojzija Rošker, posestnica v Mariboru 5 K.

Čitalnica v Brežicah priredi v nedeljo, dne 21. julija 1901 na vrtu Narodnega doma koncert. Svira godba c. i. kr. pešpolka št. 53. s sodelovanjem čitalniškega pevskega zbora. Začetek ob 5. uri.

Dijaška kuhinja v Ptuj. Doneski za I. tečaj šolskega leta so se priobčili 9. februarja t. l. v »Slov. Gospodaru«. — V drugem tečaju, pa so darovali društvu p. n. dobrotniki: Marzidovšek J., voj. kaplan v Mariboru 6 K, Eferl Mat., kaplan pri Vel. Nedelji 2 K, Hirti F., župnik v Slivnici 4 K, Okr. zastop v Ptuj 400 K, Murkovič F., župnik pri Sv. Barbari 4 K, Posojilnica v Brežicah 10 K, Neimenovan (po g. Zelenik-u) 10 K, Šuta A., župnik pri Sv. Marjeti 210 K, Okraj. posojilnica v Ormožu 20 K, Špindler Roza, namesto venca na grob † g. Alojzija Razlag 10 K, Zorko Melh., kaplan pri Sv. Marjeti (po upravnistvu »Slov. Gospodaru«) 7 K, Posojilnica v Slov. Bistrici 20 K, Posojilnica v Gornji Radgoni 20 K, Hajšek A., kanonik itd. v Slov. Bistrici 10 K. Mesečne doneske so darovali p. n. gg. v Ptuj: Cilenšek M., profesor 2 K, dr. Brumen, odvetnik 2 K, Moravec F., vikar 2 K, Oschgan S., c. kr. notar 2 K in Podvinski A., beneficijant 2 K. — Vsem blagim p. n. dobrotnikom izreka pristrčno zahvalo odbor. — Ptuj, 10. julija 1901, Majcen.

Cerkvene zadeve.

Med protestanti se dani.

Ko so vpeljali na Danskem takozvano »reformacijo«, ogoljufali so v pravem pomenu besede dobro dansko ljudstvo za njegovo vero. Obdržali so namreč pri službi božji katoliške obrede, le najnujnejše stvari so spremenili. Tako n. pr. so opustili pri sv. maši samo povzdigovanje. Mašna obleka in dolga bela strajca (»alba«) je še sedaj v navadi, ravno tako tudi mnogo mašnih molitev. Zdaj je že pojenjala tista besnost, ki je hotela uničiti vse, kar je dišalo po katoličanstvu; vedno večje spoštovanje izkazujejo »srednje-

veškim cerkvenim šegam in ostankom. Ako razkrijejo kako stvar, ki je še iz katoliške dobe, popravijo jo prav skrbno v duhu tedanjega časa. Ta preobrat javnega mnenja je prvi korak, ki jih utegne privedi na pot resnice. Od tukaj pa do popolnega spoznanja je seveda še dolga, jako dolga pot, katero najde le malokdo.

Sedanjšega danskega prebivalstva je le približno $\frac{1}{3}$ % katoliška — tako malo torej, da pride komaj na 300 prebivalcev 1 katolik. Toda, če bi iz tega skleпали, da ljudstvo ni verno, bi se zelo motili. Uprav nasprotno; severni narodi so sploh veliko bolj verni nego kje drugje. Skupna molitev pri jedi in zvečer ni redka; po mnogih protestantskih družinah molijo zvečer v rimah zloženo molitvico k Mariji za srečno zadnjo uro, in ta molitvica je ohranjena še iz srednjega veka. Dobri narod je po svojem mišljenju in delovanju bolj katoliški nego se zaveda. Pred kratkim je pisal neki protestantski pridigar, ki je prestopil v katoliško vero: »Dokler protestanti, ki hrepene po resnici, ne poznajo katoličanstva, sovražni so mu vsled pridobljenih predsodkov, in strinjajo se s protestantizmom, kolikor pač morejo. Kadar se pa pouče o katoliški cerkvi, potem spoznajo presenečeni, da so bili po vsem svojem mišljenju veliko bolj katoličani kakor protestanti. Taki bodo pripluli preje ali pozneje v zavetje matere cerkve«. Odkar vlada na Danskem zopet verska prostost, spreobrnilo se je že 5 protestantskih pridigarjev.

* * *

Spominjajmo se prav goreče v molitvah mrzlega severa, da bi ljubezni goreče Srce Jezusovo razlilo čim preje svojo milost na ta zapuščeni del svojega vinograda. N.

Gospodarske stvari.

Gozdni sukač ali kiseljan.

(Tortrix ambiguella)

Kolikor je nam znano, so se minolo jesen vzlasti v ljutomerskih goricah čule pritožbe, da je neki črv jagode na grozdju luknjal, da so se iste posušile. Podrugod škodljivca še ni obračal pozornosti na sebe. To je gozdni sukač ali kiseljak. V področji okrajno šolskega sveta za Krško ob Savi so letos šole imele uradno določeni prosti dan samo zavoljo tega, naj bi šolarji pod vodstvom svojih učiteljev pokončavali grozdnega škodljivca. Nam pa sedaj od Konjice piše neki gospodar, da se zavijač letos tudi tam prikazuje v zdatnej množini. On je mrčesu vojsko napovedal s tem, da je delavcem, ki so trsje vezali, naročil, naj pri tej priložnosti vsaka oseba svoj trs dobro ogleda ter najdenega škodljivca sproti pokončava. Delo pri vezi je šlo sicer bolj mudno naprej, toda prezreti se ni mogel nobeden trs.

Kdor ima knjigo z naslovom »Viničarjev kažipot«, katero je spisal marljivi gospod

potovalni učitelj Fran Bele, preberi onde strani 54 do 57. Knjiga »Novo vinogradništvo«, ki jo je spisal g. Gombač, pa o škodljivcu na strani 88 poroča to-le:

Kiseljak je posebna vrsta gosenic, ki najprej objedajo še nerazvite grozdke, pozneje pa že zrele jagode. Razvoj tega škodljivca je sledeči: Vzpomladi, navadno meseca maja, pridelejo iz prezimelih bub majhni, rumenkastorjavi metuljčki, ki se čez dan skrivajo pod trtnim listjem, po noči pa letajo okoli. Oplojena samica izleže 30 do 40 jajčec v grozdke, in iz teh (meseca maja in junija) izlezle gosenice pripredejo nekoliko listkov k grózdu, katerega pojedó. Te gosenice se čez 3 do 5 tjeednov zopet zabubijo in iz njih izlezajo julija ali avgusta meseca drugi metulčki, ki potem ležejo jajca na že zoreče jagode. Iz teh jajčec izlezle gosenice se zavrtajo v jagode in srkajo iz njih sok, pustivše za seboj luknjico, skoz katero pada blato. Tako prevrtana jagoda se v toplem vremenu posuši, v vlažnem pa začne gnjiti. Ena gosenica prevrta mnogo jagod. Jeseni se ta gosenica zabubi in kot taka prezimi.

Koder je teh škodljivcev malo, pokončavajo se s tem, da se zmaste ali združgajo gosenice, predno trta cvete, pozneje napadene jagode pa se obirajo in pariyo z vrelo vodo. Kjer pa se kiseljak leto za letom pokazuje v velikem številu, naj se s škropilnico v velikih curkih poškopijo vsi grozdki, in sicer pred cvetjem, z zmesjo iz 3 kilogramov mazljivega mila (žajfe), katero se raztopi v gorki vodi, potem iz $1\frac{1}{2}$ kilograma mrčesjega praha ali 8 litrov tobakove vode, v kateri se je skuhalo 1 do 2 kilograma tobaka. Tej zmesi se doda toliko vode, da je vsega skupaj 100 litrov. Ta zmes pomori vse gosenice. Mnogo metuljev se tudi pokonča, ako se po noči v vinogradu napravi ogenj. Metuljice letijo proti svetlobi in se ožgejo.

Novice iz Ptuija.

Okrajni odbor v Ptuiju je za letošnje leto odločil dan 25. junija za licenciranje in premiranje plemenskih bikov za ptujski okraj. Prignalo se je 80 bikov raznega plemena na pregled. Od teh je bilo 62 licenciranih in med temi tudi 24 z darilom obdarovanih.

Imena posestnikov, kateri so sprejeli premije za njihovo izvrstno živinorejo so:

Franč Kaizer v Ptuiju 60 kron, Franc Čuček v Trebetnicah 50 kron, po 45 kron: Jakob Kmetec v Pongercih in Franc Režek v Staršah, po 40 kron: Andrej Marinič v Bolečki vasi in Anton Kupčič v Monspergi, po 30 kron: Anton Vogrinc v Sedlaški in Jožef Fürst v Ptuiju, po 25 kron: Alojz Herga v Gaberniki in Anton Sagadin v Sesteržah, po 20 kron: Tomaž Sitar v Barislovcih, Martin Krajnc v Podloži in Anton Korenjak v Cirkuljanah, po 15 kron: Jožef Gosnik v Vurberki, Franc Mahorič v Kicari, Matej Furman pri Sv. Bolfenki in Jožefa Sima na Bregi pri Ptuiju za dva bika za vsakšnega po 15 kron, po 10 kron: Franc Janžekovič v

Meretincih, Franc Solina v Bukovcih, Vinko Lenart v Vinterovcih, Blaž Trafela v Lubstovi, Franc Ilesič v Vutomarcih in Anton Sever v Janežovcih.

18 bikov ni dobilo dopustnice, ker so bili ali premladi, ali je bilo slabo plemo ali so imeli bradavice.

Kar se tiče živinoreje v našem okraju, se sme reči in tudi zgoraj navedene številke kažejo, da smo mnogo napredovali. Tudi naš slovenski kmet je prišel do prepričanja, da je boljše rediti živino dobrega plemena, zatoraj je tudi bilo izmed 80 prignanih bikov največ Marijadvorskega in Pincgavskega plemena. Nekaj je bilo Murodolskega in le malo drugih bolj slabih plemen.

Da bi se živinoreja v tem okraju še bolj povzdignila, je kupil lani okraj 18 čistokrvnih bikov Marijadvorskega in Pincgavskega plemena, ter jih po znižani ceni razdelil med tukajšne živinorejce.

Toraj dragi kmetje, držite se trdno živinoreje in redite le živino dobrega plemena, ker le s tem si bote pomagali, da bote lahko gospodarili ter davek in druge potrebe plačevali. Živinoreja je dandanes edina pomoč za kmeta, zatoraj le vrlo naprej. —

Kako gnojiti krompirju. Vsakdo pač dobro vé, kakšen dobrotnik je celemu človeškemu rodu — naš krompir. Cesar in berač, oba ga rada imata. V nemški državi se pa prideluje krompir v neprimerno večji meri, pa tudi z večjo skrbjo kakor pa pri nas. Učeni možje in skušani kmetje se bavijo lepo složno s krompirjevim vprašanjem, priporočajo pa sledeče: Njivo, na katero se nasadi krompir, moramo jeden mesec prej gnojiti z navadnim gnojem, tako, da s pomočjo zraka, solca in deža vsa gnojilna moč zleze v zemljo. Ta gnojilna moč zdobi, omasti in očisti površno skorjo zemlje. Če se potem njiva preorje — ne pregloboko — se položi zrezani krompir tako lepo v razdrobljeno, omaščeno in očiščeno prst. Krompir potem hitro raste, postane tolst in suh ter ne gnije. Če pa nagnojimo s svežim masnim gnojem ravno trenutek prej, predno preorjemo, pride masni gnoj v zemljo, pa se ne more prav zvezati s prstjo, ker mu manjka prave pomoči, zraka in solca; ali že strohni, ali pa se skisa; v obeh slučajih osmradi zemljo, namesto da bi jo omastil. Krompirjevo seme, ki leži naravnost v masnem gnoju, ki je pokrit s prstjo, ne more obroditi, zaradi vročine in smrada, ki nastane zmirom, če se kaka organska tvarina prestvarja v drugo. Najbolj pa obrodi krompir v njivi, na kateri je prej bila sejana lucerna. —r.

Listnica uredništva.

Dnnaž Gl.: »Ne«.

Loterijske številke.

Trst 13. julija 1901. 24, 52, 4, 38, 30
Line » » » 13, 87, 30, 55, 28

E. Schmarda

3—1 oblastveno potrjena 374
potovalna pisarna v Ljubljani,
Dunajska cesta 6, (Šobrova hiša)

Izdaja vožnih listov tu- in inozemskih železnic, in sicer: listkov za navadne vožnje, za vožnjo tje in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake itd. Izdaja vožnih listov za vse razrede v Avstriji konces. francoskega parobroda »Compagnie Générale Transatlantique« v Parizu, katerega parobrodi iz Haver-a v Newyork naravnost brez prelaganja vozijo.

• Najkrajša in najhitrejša vožnja •
iz Evrope v Newyork.

Veliko denarja

do 1000 K na mesec

lahko zaslužijo osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). — Natančneje pod: »Reell 112« Annoncenbureau E. Kristoffik, Innsbruck. Postfach 36. 237

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj

24—2 v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevezam tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

Javna dražba.

Stroški za stavbo kaplanijskega poslopja na Vidmu so proračunjeni na 7600 K. Stroškovnik in stavbeni načrti so na ogled razpostavljeni v občinski pisarni na Vidmu. Pismene ponudbe se naj vložijo do 31. julija 1901. Nekaj opeke, peska in kamenja je že pripravljenega. To tvarino prevzame podvzetnik po ceni, kolikor se je plačalo za material. Podvzetnik ima položiti vadij 10 %.

Cerkveni skladbeni odbor na Vidmu,
dne 14. julija 1901.

379 1—1

Anton Švigl, načelnik.

V zalogi tiskarne Sv. Cirila
je ravnokar izšel molitvenik

SVETO OPRAVILO.

Uredil Jožef Čede.

Cena: 70 vin., po pošti 10 vin. več.

Vsaka beseda
stane 2 v.**MALA OZNANILA**Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanjša
objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Prodaja se.

80% jeshova esenca. 1 liter velja 2 K. Ako hočete dober jesh sami narediti, pomešajte 1 liter moje bele ali rudeče 80% jeshove esence z 20—30 litrov studenčne vode in izvrsten jesh je gotov. Zaloga pri R. Bračko v Ptuj. 288 10—

Lepo posestvo, vse v najlepšem redu, ki meri okoli 60 oralov, se prodaja. Oddaljeno je pol ure od Laškega trga. Več se izve v pisarni občine Marija Gradec pri Laškem trgu. 343 3—3**Hiša** se prodaja na Studencih (pri Mariboru) št. 117. Ima 2 sobi, 2 kuhinji, 2 drvarnici in mali vrt. — Cena se izve ravno tam. 362 4—2**Lepo posestvo**, rodovitna zemlja, blizu doma in ravne lege prodaja prostovoljno in pod ugodnimi pogoji Franciška Klinar, p. d. pri Hrašovcu v Podgorju, župnija Sv. Jurij ob Taboru, okraj Vransko. 366 3—2**Nova hiša**, pritlična, (četrt ure oddaljena od glavnega trga), 6 stanovanj, klet, velik vrt za zelenjavo, dobra voda, veliko dvorišče, lepo gospodarsko poslopje, zraven 4 stavbišča, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Hiša je pripravna za vsako obrt. Ivan Ledineg, Nova vas šte. 149 pri Mariboru. 361 [2]**Dva izvrstna glasovirja**. (I. Dohnal) velik, krepak glas, (II. Gross) manjši. Oba sta v dobrem stanu. Proda Anton Vivod, organist v Spodnji Polskavi, pošta Pragersko. 381 3—1**V najem se da.****Žago in mlin** v dobrem stanu in na močni vodi se da za eno ali več let v najem. Več pove lastnik Vincenc Lah, Pilštajn, Štajersko. 382 3—1**Slovinci!**

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!Kdor si želi ohraniti svoj **vinograd v dobrem stanu**, in kdor želi imeti od njega kolikor **največ haska**, istem bode zelo dobro služila knjižica**Vinogradniki! Čuvajte vinsko trto!**

Spisal 376 3—1

A. Kosi, učitelj in vinogradnik v Središču.Delce, ki je ravnokar izišlo, se naroča pri pisatelju g. Ant. Kosi v Središču, pri g. W. Blankeju v Mariboru in Ptuj ter pri Drag. Hribarju v Celju. — **Cena** knjigi je 50 h (25 kr.) s poštino vred. — Pri večjem naročilu se cena zdatno zniža. — Razpošilja se le proti predplačilu!**Kovačija** s stanovanjem vred, tik okrajne ceste, kjer je dosti dela za dva kovača, se da pod ugodnimi pogoji v najem in se tudi lahko s kovačkim delom odsluži. Janez Svetec pod. Varožek, posestnik in krčmar na Ljubečni pri Celju 315 [8]**Proste službe.****Postranski zaslužek,**

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Poudrbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Štiri hlapce, pridne, zveste in zanesljive ter dva drvarja sprejme takoj oskrbnistvo kneza Windischgrätza v Bizeljskem gradu, pošta Sv. Peter pod Sv. gor. 365 2—2**Služba orgljavca** in mežnarja se odda in lahko takoj nastopi v Podgorju pri Slovenjem gradu. — Cerkveno predstojništvo. 375 2—1**Učenec** z dobrim spričevalom dovršene ljudske šole (posebno v lepomislu in risanju), ako ima veselje do slikarskega in plesarskega obrta, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri Avguštin Bečela, slikar za hiše, Ruše. 331 3—1**Službo cerkovnika** išče vsakega dela vajen, priden mož, 26 let star, vojašine prost. Naslov: Alojzij Rojšek, Šermanski hrib, Litija, Kranjsko, 3—1**Učenca**, ki je 17 do 18 let star, se takoj sprejme. Plačilo 5 gld. na mesec. Anton Straser, mlinar, Pikerje. 2—1**Hranilno in posojilno društvo v Ptuj,**

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

imela je v prvi polovici tekočega leta denarnega prometa . . . K 1.499.876.13
Hranilnih vlog se je vložilo . . . 369.521.50
vzdignilo pa . . . 340.654.43
Posojil se je izplačalo . . . 234.780.—
vrnilo pa . . . 237.710.35

Oba rezervna zaklada znata koncem junija t. l. . . 206.256.08

Hranilne vloge obrestujejo se po 4 1/2 % ter se obresti polletno kapitalizirajo. — Rentni davek plačuje posojilnica za vložnike.

Posojila dajajo se na osebni kredit proti 6 % obrestovanju.

Če se pa posojilo da pupilarno varno vknjižiti, računajo se 5 % obresti, drugače pa 5 1/2 % obresti.

Urađuje se vsaki dan, izvzemši praznike in nedelje.

Ptuj, dne 10. julija 1901.

373 2—1

Ravnateljstvo.

Zahvala.

Tužnim srcem nad izgubo iskreno ljubljene, nepozabne stare matere, oziroma matere, tete, tašče, gospe

378 1—1

ELIZE VOBIČ,

soproge nadučiteljeve,

dovoljujemo si tem potom izraziti iskreno zahvalo za vse dokaze srčnega sočutja, za mnogoštevilno in tako častno spremstvo pokojnice na njeni zadnji poti: pred vsem prečast. gospodu domačemu župniku A. Šutu za častno vodstvo spreveda; prečast. gosp. F. Toplaku, župniku pri Sv. Lenartu; preč. gosp. S. Kovačiču, župniku v p. pri Sv. Lenartu; preč. gosp. F. Valenku, župniku na Polenškaku; preč. gosp. Petru Zadravcu, kapelanu na Zavrču; preč. gospodu domačemu kapelanu M. Zorko; vsem cenj. učiteljem in učiteljicam, ki so prihiteli v tolikem številu od Sv. Lenarta, Sv. Marka, Sv. Barbare, od Zavrča, Velike Nedelje in Polenškaka; vsem učiteljskim gospem soprogam; gg. pevcem pod vodstvom gosp. učitelja Fr. Šijanca; vsem župljanom, prijateljem, prijateljicam in znancem pokojne, ki so se udeležili pogreba. Najprisrčnejša zahvala tudi za podarjene krasne vence.

Ranjko priporočamo v blag spomin!

Sv. Marjeta niže Ptuja, 13. julija 1901.

Jože Vobič, soprog. Oton in Klemens, sina.

Malčika Vobič roj. Dernovšek, sinaha.

Eliza Vobič, vnukinja.

Andraž Vobič, svak. Gera Vobič, svakinja.

Ferdinand, Ignac, Ciril, stričniki.

Genovefa, Micka, Aloj. Šugman roj. Vobič, stričnice.

Karol Dernovšek, c. kr. jetničar,

Neža Dernovšek, njegova soproga, kot tast in tašča.

Zahvala.Cenjeni rodbini Mikl pri Sv. Marjeti niže Ptuja izrekam tem potom **prisrčno zahvalo** za točno postrežbo in vsestransko dobro, požrtvovalno pripravljeno sedmino.

Sv. Marjeta, 13. julija 1901.

378 1—1

Jože Vobič, nadučitelj.

V pomoč Salezijancem!

Žrebanje nepreklicno 30. dec. 1901.

Efektna loterija

za zgradbo zavetišča in odgojevališča v Ljubljani.

Srečka 50 vin.

Srečke se dobivajo v odborovi pisarni v Ljubljani, Gosposke ulice. — Razprodajalcem popust. 372 3-1

Pijača

brez vode se prodaja v mojem vinogradu na Leitersbergu. — Ta pijača je še sladka. Dr. F. Radey, c. kr. notar.

Rudeč**zavoj z belim trakom!**

Ste uže kedaj poskusili pravo Oelzovo-kavo? Ako še ne, potem ne mudite se, ker ravno ta kava je najboljša primes k bobovi kavi. Samo paziti morate, na to Vas posebno opozarjamo, da je vsak zavoj rudeč z belim trakom.

Dobiva se v špecerijskih trgovinah!

Bratje Ölz.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi
Za birmance lep spomin
 in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1'40, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1'70, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.90.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šelo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 12 v, 10 kom. K 1'10, in 100 kom. K 9'—

Slovenska tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik:

Vincenc Čamernik

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

363 19—4 **v Celju**

Nova ulica šte. 11.

Delavnica mramornatih altarjev
 ter drugih umetnih kamnoseških del.

**Čez 200 nagrobnih
 spomenikov**

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
 po najnovejših modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
 struganje mramora s strojno silo.

• • • • Lastni kamnolomi. • • • •

Postrežba točna.

G. fu A. Frizzera Trento Južno
 Tirolsko

veletržec z vinom in posestnik vinogradov

Da našim kupcem ugodno postrežemo razpošiljamo tudi
 sodčke z 50 litri in naprej.

Vzorca so vedno na razpolago. 203 15-15

Rayno sem izgotovil veliko množino

nagrobnih kamenov

iz krasnega mramorja v vsaki velikosti,
 ter jih lahko takoj po nizkih cenah
 * * oddajam * *

T. F. Peyer

kamnoseški mojster 306 12—8

Maribor, Kokoschinegg-Alle (Hilariusstr.)

Lekarničarja A. Thierryja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko, 12 majhnih ali 6 velikih
 steklenic 4 K — poštne prosto.

A. Thierryja centifolij. mazilo

2 lončiča 3'50 K poštne prosto razpošilja proti predplačilu

A. Thierryja lekarna k angelju varhu
 v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Dunaj: glavna zaloga, lekarna C. Brady,
 Fleischmarkt 1. Budapest: lekarna I.
 Török in dr. Egger. Zagreb: lekarna
 S. Mittelbach.

Na drobno v vsaki lekarni.

348 4

Največja prednost dobrega ročnega mlatilnega stroja

je, da mlatenje z istim lahko izvršujeta 1 do 2 osebi. S strojem, ki je iz
 topovine z osiščem na kroglo, mlati se čisto in velja

samo 50 gld. (100 K)

Opetnim prodajalcem dovoli se odbitek (rabat). Na željo se oddajo
 stroji tudi na obroke. — **Enoletna garancija.** —

Mlatilnice na vitel za vodno, parno in konjsko gonilno silo, rezal-
 nico za klajo in repo, čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in sadje,
 mlinci, žage in drobilnice česla, krožne žage itd. Popravila vsake vrste iz-
 vršujejo se točno in zelo po ceni. Stroji oddajajo se tudi za poskušnjo pod
 tem pogojem, ako se tekom 5 dnij voznine prosti vrnejo. 330 3—2

Jožef Pfeifer,

tovarna za poljedelske stroje

v Hočah pri Mariboru.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl.
 za 6 gld., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za
 4'80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Gollő**
 p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Trgovski učenec

z lepo pisavo in z dobrim šolskim spri-
 čevalom, slovenskega in nemškega jezika
 več, se sprejme. Predstaviti se je v
 upravnistvu »Slov. Gospodarja.« 338

Opeka

Kdor si želi kupiti prav dobro ožgano zidno in
 strešno opeko, naj si je naroči pri **Janez Svetec**
 314 **pod. Varožek** na Ljubečni pri Celju. 10—7

Velika zaloga švicarskih ur

ANTON KIFFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

217 2

Za vsako uro se jamči več let.
 Samo dobrodoče in preskušene ure se prodajajo.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
 Z najfinejšo uredbo in posebno močnimi
 pokrovi 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in
 dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
 Najfinejša, močna trpežna ura 8 gl. 50.

Razpošilja se po poštne povzetju. Neugajajoče ali slabo
 idoče ure, ako se v 14 dneh povrnejo, se zamenjajo ali vrne denar.